

Важливим елементом в роботі з відстаючими в навчанні учнями є педагогічна підтримка, яка полягає у спільному з учнем визначенні його інтересів, цілей, можливостей і шляхів подолання перешкод, які заважають йому досягати позитивних результатів у навчанні.

Важливою умовою ефективної навчально-виховної роботи з подолання неспішності учнів молодшого шкільного віку є співробітництво школи і сім'ї, яке передбачає належний рівень педагогічної культури батьків. Саме цьому підпорядковані програми школи молодих батьків та педагогічної культури молоді сім'ї, які спираються на систему перевірених досвідом багатьох поколінь найважливіших сімейних цінностей.

Література

1. Кононко, О. Розвиваємо особистість учня: поради вчителів. / О. Кононко // Учитель початкової школи. – 2014. – № 3. – с. 5-8.
2. Котіна О. М. Про роботу з учнями, що мають прогалини в знаннях / О. М. Котіна // Мистецтво в школі. – 2013. – № 10. – С 32.

УДК 373.3:372.851

ГАРАПКО Л.І

ЛІБА О. М.

Мукачівський державний університет

НОВИЙ ПІДХІД ДО РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ НА РУХ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Задачі на рух є найскладнішими у курсі математики початкової школи. Поглиблене вивчення даного виду задач доцільно використовувати для розвитку творчих здібностей школярів. В основу кожного заняття покладено діяльнісний метод навчання, коли діти самостійно здобувають знання, будують «свою» математику, тому математичні поняття набувають для них особистої значущості і стають цікавими не своєю формою, а змістом, суттю [2, с.20].

Відповідно до Державного стандарту загальної початкової освіти, задачі на рух в одному напрямку було вилучено з часткового курсу математики, тому зосередимо увагу лише на методиці формування у молодших школярів умінь розв'язувати задачі на рух двох тіл у різних напрямках (назустріч або у протилежні сторони) — вони є найскладнішими для засвоєння учнями 4-го класу. Це актуалізує потребу створення такої системи навчальних задач та методики роботи над ними, за допомогою яких учень зрозумів би особливості способів розв'язування задач цього типу та набув вправності у їх реалізації.

Розв'язуванню задач на рух передують тривала робота з розв'язування простих задач на знаходження швидкості, часу чи відстані. Поняття швидкості вводять на основі життєвого досвіду дітей та безпосередніх практичних дій [1, с.172].

Зазначимо, що відповідно до напрямку руху тіл задачі на одночасний рух у різних напрямках поділяють на два види: задачі на одночасний рух назустріч та задачі на одночасний рух у протилежних напрямках [4, с.10].

У методичній літературі описано такий підхід до ознайомлення з задачами на одночасний рух у різних напрямках: спочатку учні ознайомлюються з трьома підвидами задач на одночасний рух (на знаходження відстані, яку разом подолали два тіла під час спільного руху; на знаходження швидкості руху одного з тіл; на знаходження часу руху) і розв'язують їх двома способами. Після цього аналогічно опрацьовують три підвиди задач на одночасний рух у протилежних напрямках [3, с.7].

Ми пропонуємо підхід, коли задачі на одночасний рух назустріч і в протилежних напрямках розглядаються паралельно: спочатку розв'язуються задачі на знаходження відстані між тілами на момент початку або закінчення руху; потім – задачі на знаходження швидкості руху одного з тіл; після його засвоєння розв'язуються задачі на знаходження відстані між тілами та швидкості одного з тіл, і лише після цього вивчаються задачі на знаходження часу спільного руху.

Центральна ідея методики – навчити розв'язувати задачі на рух шляхом їх усебічного аналізу й дослідження.

Спільні ознаки задач на одночасний рух у різних напрямках:

– в обох видах задач ідеться про одночасний рух двох тіл назустріч/в протилежних напрямках;

– кожен вид задач містить чотири числові значення (три з них дані, а одне – шукане): швидкість руху першого тіла; швидкість руху другого тіла; час їх одночасного руху; відстань, яку подолали обидва тіла за цей час [5].

План розв'язування

I спосіб

Перша дія – визначають відстань, яку пододало перше тіло.

Друга дія – обчислюють відстань, яку пододало друге тіло.

Третя дія – відповідають на запитання задачі.

II спосіб

Перша дія – визначають, наскільки збільшується/зменшується відстань між тілами за одиницю часу.

Друга дія – відповідають на запитання задачі.

Пропонована методика спрямована на формування в учнів уміння аналізувати, зіставляти, узагальнювати і робити висновки, а тому сприяє реалізації стратегічного завдання шкільної освіти – підготовці дитини до життя.

Отже, розв'язування задач на рух передбачає узагальнення уявлень дітей про рух; ознайомлення з новою величиною – швидкістю, розкриття зв'язків між величинами: швидкість, час, відстань. Для узагальнення уявлень дітей про рух корисно проводити спеціальну екскурсію для спостереження за рухом транспорту, після чого організовують спостереження за рухом в умовах класу.

Література

1. Богданович М.В. Методика розв'язування задач у початковій школі.: Навчальний посібник. – 3-тє видання, перероблене і доповнене. – К.: Вища школа. 2005. – 183 с.
2. Іваненко І. Методика розв'язування задач на рух у 4 класі/ І. Іваненко// Початкова освіта. Методичний порадник №3. – 2013. - №12(684). – С.20.

3. Скворцова С. Задачі на рух: методика проведення підготовчої роботи/ С.Скворцова// Учитель початкової школи. – 2016. - №6. – С. 7-11.
4. Скворцова С. Задачі на рух. Формування первинних уявлень про рух одного тіла відносно іншого/ С. Скворцова//Учитель початкової школи. – 2016. - №9. – С.10.

УДК 373.311.2:001.891

ГЕРЦ Т.
МОЧАН Т. М.
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Робота із сучасними дітьми вимагає від вчителя зміни стереотипу сприймання молодшого школяра як такого, котрий хоче в усьому слухатись учителя.

Важливі аспекти формування дослідницької компетентності сучасного фахівця достатньо висвітлено в сучасній науковій літературі (В. Андреев, Г. Балл, В. Беспалько, І. Бех, І. Зязюн, О. Дубасенюк, Н. Коломінський, А. Маркова, Н. Ничкало та ін.). Стосовно дослідницької компетентності, то вона переважно розглядалася в контексті науково-дослідної діяльності студентів (В. Андрущенко, В. Бондар, А. Вербицький, О. Заїр-Бек, Р. Горохова, В. Савченко, Р. Сеульський). Організація наукової діяльності студентів досліджувалась у дисертаціях В. Базелюка, А. Коломоєць, Л. Коржової, Л. Машкіної, Л. Петухової, З. Шершньової та ін.

Водночас у наукових працях, на нашу думку, не знайшла достатнього відбиття проблема підготовки майбутніх учителів до проведення самостійних науково-педагогічних досліджень.

Дослідницька функція вчителя має свою особливість та специфіку, що зумовлює необхідність володіння педагогами відповідними знаннями з психології, психодіагностики та уміннями проектувати навчально-виховну діяльність, підбирати та розробляти педагогічні технології, обробляти та оформляти результати дослідницької роботи. Окрім того, для проведення педагогічних досліджень учитель-дослідник повинен володіти певними особистісними та діловими якостями. За визначенням Н. Кушнарєнко, С. Романюк, І. Руснака, В. Шейка, такими основними якостями є допитливість, спостережливість, відчуття нового, зацікавленість у справі, дисциплінованість, ретельність, відповідальність, організаторські здібності, комунікабельність, доброзичливість, честолюбство [2;5].

Ефективне функціонування системи професійної підготовки вимагає також орієнтації як на загальнопедагогічні, так і суто специфічні вихідні положення. Це – діяльнісно-особистісний підхід до розвитку задатків і здібностей, орієнтація на активний характер навчання, організований вплив на самостійну діяльність як суб'єкта навчання; побудова механізму професійного розвитку майбутнього

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>